

ред. д. філол. наук, проф. Л.М. Пелепейченко. – Харків : АВВ МВС України, 2009. – 272 с.

3. Пелепейченко Л.М. Стратегії спілкування правоохоронних структур і ЗМІ // Сектор безпеки України та засоби масової комунікації: pro bono public : монографія. – К.; Женева; Луганськ : Янтар, 2011. – С. 142 – 222.

4. Посмітна В.В. Когнітивні та прагматичні особливості мовного впливу у військовому дискурсі : дис... кандидата філол. наук : 10.02.01 – українська мова / Посмітна Вікторія Віталіївна. – Харків, 2012. – 200 с.

5. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / [В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева та ін.] ; за заг. ред. Є.Д. Скулиша. – 2-ге вид. – К. : ЗАТ «ВПОЛ», 2011. – 248 с.

6. Шейнов В.П. Психологическое влияние / В.П. Шейнов. – Минск : Харвест, 2007. – 640 с.

Котляренко С. В., доцент кафедри методики викладання української мови та літератури Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат філологічних наук, доцент

ЦІЛІСНІСТЬ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Відновлення української державності, інтеграція в європейське і світове співтовариство, відмова від тоталітарних методів управління державою і побудова громадянського суспільства передбачають орієнтацію на духовні пріоритети, людину та її права, націю. Відповідно до цього визначаються нині й основні напрямки реформування навчально-виховного процесу. Життя висунуло суспільний запит на виховання творчої особистості, здатної самостійно мислити, пропонувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення. Тому орієнтиром змісту освіти є розвиток особистості.

Освіта ХХІ століття – це освіта для людини, виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв’язання проблем, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни.

Ідеал доброї, чесної, благородної, безкорисливої людини, громадянина відстоювали у своїх працях І. Вишенський, П. Могила. Ф. Прокопович, Григорій Сковорода.

Але, виховуючи у молоді патріотизм, здорову національну гордість, ні в якому разі не можна робити культом національну пиху й презирство до інших народів. Крім того, треба пам'ятати, що на теренах України живуть люди багатьох національностей. Співпрацювати з ними можна лише за умови справедливого ставлення до них, при якому не порушуються законні права інших народів.

Г. Ващенко добре розумівся та бачив людину всебічно, особливо пильний був до молоді. «Молодь треба виховувати так, щоб для неї на першому місці стояли обов'язки, а потім уже права: щоб кожна молода людина в першу чергу мала задоволення з того, що вона чесно виконала свої обов'язки».

Основою всіх перетворень мають стати реальне знання потенційних можливостей студентів, прогнозування потреб і моделей розвитку особистості, яка може критично мислити, здатна до самопізнання і самореалізації у різних видах творчої діяльності, вміння і навички, необхідні для життєвого і професійного вибору.

Головна мета української системи освіти – створити умови для розвитку кожної особистості як громадянина України, формувати покоління, здатні навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства.

За концепцією розвитку гуманітарної сфери України, яка є пріоритетною в цілісному процесі реалізації української національної ідеї та державотворення, найвищою цінністю проголошується людина. Тому в «Державному стандарті...» змістом базової та повної середньої освіти насамперед передбачається створення оптимальних передумов «для всебічного розвитку особистості, виховання громадянина – патріота України, а сам зміст «визначається на засадах загальнолюдських і національних цінностей, науковості й систематичності знань, їх цінності для соціального становлення людини, гуманізації й демократизації освіти». Людина є потужним носієм ідентичності нації. Це надзвичайно важливий чинник і в сьогоденних умовах глобалізації усього світового цивілізаційного простору, і в індивідуальному національному самоусвідомленні.

Національна ідея, як стрижень усієї системи виховання, має відігравати роль об'єднуючого, консолідуючого чинника в

суспільному розвитку, спрямованого на вироблення патріотичної життєвої позиції людини. В умовах сьогодення заклад освіти залишається єдиним соціальним інститутом, який може взяти на себе захист прав кожної дитини, які б забезпечували їй повноцінний особистісний розвиток у максимально можливому діапазоні росту її індивідуальних ресурсів.

Таким чином, у масовій практиці визначається відсутність цілісної системи національного виховання, яке частіше всього здійснюється епізодично і, як правило, не має результативності, не враховуються можливості мистецтва в організації навчально-виховного процесу у сфері впливу на кожного учня. Тільки розумне, систематичне національне виховання може сформувати людину – громадянина з національним складом мислення та природним почуттям гордості, що ти – українець.

Оскільки кожен викладач є й вихователем, то передовсім йому слід визначити виховну мету: сформувати гармонійно розвинену, освічену, соціально активну й національно свідому молоду людину, яка має почуття громадянської відповідальності, високі духовні якості, є носієм кращих надбань національної та світової культур, здатна до самовдосконалення.

Ніщо так не підносить особу, як активна життєва позиція, свідоме ставлення до громадського обов'язку, коли єдність слова і діла стає повсякденною нормою життя, поведінки. У цих словах виражена сконденсована програма ідейного, естетичного, громадянського і морального виховання молоді. Неабияку роль у втіленні цієї програми в життя відіграє художня література.

Постала потреба формувати громадян для своєї країни, які б перейнялися національною ідеєю, виявляли бажання примножувати матеріальні та духовні цінності свого народу.

Отже, щоб формувати світогляд сучасної молоді на засадах українознавства, належить вибудовувати у їхній свідомості систему уявлень про українців як народ, що має свою історію, сучасне і майбутнє, систему принципів та ідеалів. Суть зводиться до того, що саме рідна мова є засобом пізнання самого себе, як представника української нації, свого народу, його історії та культури.

Список використаних джерел

1. Бондаренко Ю. С. Урок літератури в системі національного виховання // Рідна школа. – 1998. – № 9. – С. 15–18.

2. Ващенко Г. Виховний ідеал // Полтавський вісник. – 1994. – № 7. – С. 102.
3. Концепція педагогічної освіти [Текст]. – Київ. – 1998.
4. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні [Текст]. – К. – 1997.
5. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – № 26 (24 квітня – 1 травня). – С. 2–14.
6. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / колектив авторів: Бартенєва І. О., Бужіна І. В., Дідусь Н. І. [та ін.]. – Одеса. – 2002. – С. 191–195.

Кость С. П., доцент кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент

ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ ГАЗЕТНИХ ЗАМІТОК НА ПРАВОВУ ТЕМАТИКУ

У газетній практиці правовий дискурс переважно відображений в інформаційних та аналітичних жанрах, зокрема у замітці – одному із найбільш універсальних жанрів журналістики. В. Здоровега подає таке визначення замітки – «найоперативніша і найпростіша усталена форма повідомлення у ЗМІ про об'єктивно існуючі події, факти, явища реального життя з метою насамперед найелементарнішого пізнання навколишнього світу» [1, с. 166]. Крім того, вчений поділяє замітки на такі різновиди: хронікальна, розширена, коментована, полемічна і критична [1, с. 166].

Найбільш поширеними на тему права є хронікальні, розширені і коментовані замітки. Хронікальні замітки є найкоротшими (опис правової події не деталізується), вони вичерпуються повідомленням про правову подію чи правовий факт. Характерними ознаками хронікальних заміток є лаконізм, інформаційна насиченість, оперативність. Наприклад:

Дрогобич. У чужому саду «погосподарював» 52-річний чоловік. Він викопав з ділянки десять яблунь, сім слив та 15 куциків суніци. Заподіяні збитки оцінюють у дві тисячі гривень.

Буський район. На очах відвідувачів клубу 22-річний раніше судимий молодик відібрав у студента золотий браслет вартістю чотири тисячі гривень.